

МОНІТОРИНГОВИЙ
ЗВІТ
ЩОДО

ПЕРЕСЛІДУВАНЬ

АКТИВІСТІВ,

ПРАВОНАХОДИНИКІВ ТА

ЖУРНАЛІСТІВ

В УКРАЇНІ

КВІТЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2019

Це перший моніторинговий звіт у рамках спільного проекту Асоціації УМДПЛ та Мережі колективної безпеки “Захисти” за період з 1 квітня до 20 травня, який здійснюється з метою проведення оцінки ситуації щодо переслідування громадських активістів.

Ми відслідковуємо переслідування активістів, які піддаються правовому тиску (кримінальному чи адміністративному), а також зазнають позаправових дій.

Для визначення поняття “переслідування” ми спираємось на пункт 3 резолюції [ПАРЕ №1900 \(2012\)](#).

Таким чином, під поняттям “правовий тиск” ми розуміємо випадки:

а. коли кримінальні та адміністративні дії було застосовано в порушення одного з основних прав, гарантованих Європейською конвенцією з прав людини (ЕКПЛ) та протоколами до неї, зокрема, свободи думки, совісті і релігії, свободи вираження поглядів та інформації, а також свободи зібрань та об’єднань;

б. коли кримінальні та адміністративні дії було застосовано за правомірні дії на захист суспільних інтересів без зв’язку з будь-яким правопорушенням;

с. коли кримінальні та адміністративні дії є явно не пропорційними по відношенню до правопорушення, в якому особу було визнано винною або підозрюється;

д. коли кримінальні та адміністративні дії було застосовано до особи на вибірковій, в порівнянні з іншими особами, основі;

е. коли кримінальні та адміністративні дії є результатом очевидно несправедливого розгляду, що, як видається, пов’язане з діями на захист суспільних інтересів.

Під поняттям “позаправових дій” ми розуміємо: випадки побиття, нападу, примусового зникнення, стеження, погрози, залякування, пошкодження рухомого чи нерухомого майна, незаконне проникнення в помешкання та інші дії з метою заподіяння фізичної або психологічної шкоди.

Ми розглядаємо справи тих, хто піддається кримінальному, чи адміністративному переслідуванню з істотним порушенням закону або явно вибірково, та з метою припинити або вплинути на їх діяльність.

Ми усвідомлюємо, що переслідування можуть здійснювати як державні, так і недержавні суб’єкти, а також невстановлені особи. За аналогією до [Керівних принципів ОБСЄ](#), під поняттям “активіст” ми розуміємо “Особу, яка діє на захист суспільних інтересів, незалежно від роду діяльності, віку або іншого статусу або від того, чи діяльність проводиться індивідуально або спільно з іншими, у складі неформальної групи або недержавної організації (НДО), в якості волонтера або на професійній основі. Адвокати, профспілкові активісти, співробітники національних правозахисних інститутів (НПІ), журналісти, медичні працівники, державні службовці, студенти та інші особи можуть бути правозахисниками”. Переслідування можуть стосуватись як власне активістів, так і бути направлені на їх близьких, родичів та знайомих.

Ми залишаємо за собою право не включати до наших моніторингових звітів осіб, щодо яких є вагомі підстави вважати, що ці особи застосовували насильство проти особистості, або з достовірних джерел відомо, що ці особи закликали до насильства за ознакою раси, релігії, етнічної приналежності, сексуальної орієнтації та інше. Водночас, ми не вважаємо переслідування таких осіб правомірним чи законним та жодним чином не схвалюємо подібні дії.

Ми відстежуємо випадки переслідувань, шляхом контактування з постраждалими, проведення збору і аналізу всієї відповідної інформації. Ми збираємо первинну інформацію щодо переслідувань та здійснюємо перехресну перевірку інформації з максимально широкого кола джерел, таких як свідчення жертв і свідків інцидентів, їх адвокатів та/або законних представників, отримуємо інформацію від центральних та регіональних органів влади, місцевих громад, представників меншин та вразливих груп.

Під час збору, обробки та перевірки інформації ми також використовуємо вторинні джерела, такі як повідомлення у засобах масової інформації, дані, зібрані третіми особами, та інформацію з соціальних мереж.

Проте, ми прагнемо, щоб у більшості випадків наш моніторинг базувався на первинних повідомленнях безпосередніх жертв і (або) свідків інцидентів, їх родичів, адвокатів та/або законних представників. У випадку, коли встановити контакт із жертвами та свідками інциденту не вдалось, ми покладаємось на інформацію, зібрану через надійні зв’язки, з якомога ширшого кола джерел, котрі оцінюються на предмет авторитетності та достовірності.

Ми усвідомлюємо, що перелік справ, представлений у моніторинговому звіті, не є вичерпним. У звіті тільки ті люди і інциденти, щодо яких нам вдалося зібрати і проаналізувати достатньо матеріалів для аргументованого висновку про незаконний характер переслідувань щодо них, який не пов’язаний з побутовим насильством. Під час аналізу справ ми описуємо випадки переслідувань щодо конкретної особи, або щодо події, яка відбулась. Таким чином ми ведемо статистику окремо щодо кількості постраждалих осіб та окремо щодо кількості інцидентів.

При підготовці цієї методології, ми послуговувалися [методологією](#) Правозахисного центру “Меморіал” та [методологією](#), що використовується під час підготовки Доповідей щодо ситуації з правами людини в Україні Управління Верховного комісара Організації Об’єднаних Націй з прав людини.

1 / НАПАД НА УЧАСНИКІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛЕСБІЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

локація /
місто Київ

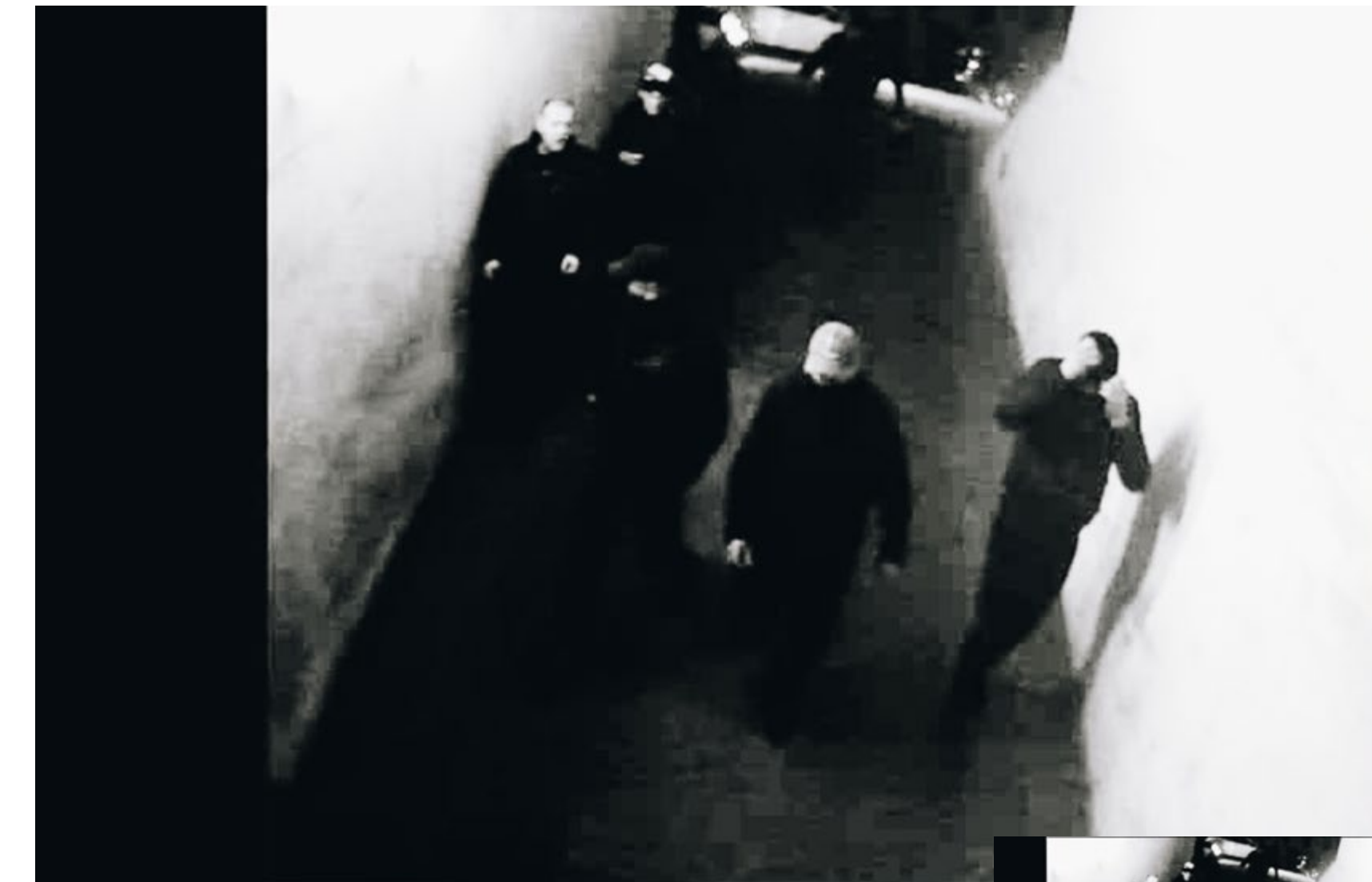

За [словами](#) Олени Шевченко, голови громадської організації «Інсайт», 11 квітня 2019 року представники праворадикальних організацій напали на учасників “Європейської лесбійської конференції” та використали перцевий газ.

Внаслідок чого постраждало 10 осіб. У деяких із нападників були бити, але вони не змогли пройти в приміщення.

2 / ОРГАНІЗАЦІЯ НАПАДУ НА ПРИКОРДОННИКА ОЛЕГА МЕДВЕДЧУКА

локація /
місто Хмельницький

5 квітня близькому 21:00 нападники мали намір здійснити [напад на Олега Медведчука](#) - генерал-майора (в запасі), ветерана Держприкордонслужби України, учасника бойових дій 2014 року.

Автомобіль, яким зазвичай користується Олег, зупинився під його будинком. До нього одразу підбігла група з 10 невідомих осіб у масках.

Коли нападники зрозуміли, що в автомобілі лише дружина Олега, вони обмежившись усними погрозами, відкріпили з-під авто пристрій схожий на GPS-трекер та втекли з місця подій.

Організацією [Патріотичне братство прикордонників України](#), головою правління якої є Олег, неодноразово оприлюднювалася інформація про ознаки створення в Держприкордонслужбі злочинного клану, до якого залучені вищі посадовці відомства, а також про серйозні загрози національній безпеці України внаслідок бездіяльності на загрозованих ділянках кордону з Російською Федерацією.

3 / СПРАВА АКТИВІСТІВ РУХУ "ВІДСІЧ"

локація /
міста Київ, Рівне, Харків, Біла Церква

Між першим та другим туром президентських виборів (7 - 18 квітня) громадський рух "Відсіч" провели всеукраїнську кампанія під назвою «Стоп Зе реванш».

Активісти поширювали листівки із інформацією про загрози, які, на їх думку, виникнуть у разі приходу до влади одного з кандидатів на пост президента - Володимира Зеленського.

Листівки прямо не закликали голосувати за чи проти за одного з кандидатів.

3.1 / ІНЦИДЕНТ З ЛЕОНІДОМ ОВЧАРЕНКОМ

7 квітня 2019 у Києві активіста було затримано за розповсюдження листівок проти Володимира Зеленського до офіційного оголошення результатів 1 туру.

Правоохоронцями було вилучено частину намету та близько 5 тисяч листівок. На активіста було складено протокол про адміністративне правопорушення за статтями 185 (Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця) та 212-10 КУпАП (Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітація в день проведення референдуму). Активіст відмовився йти у відділок поліції, тому його туди доставили силоміць.

За результатами судового засідання активіста було виправдано. Леонід написав скаргу на дії поліції до Державного бюро розслідувань.

17 квітня 2019 року Леоніду знову перешкождали у розповсюдженні листівок. Двоє чоловіків, які вийшли з машини без поліцейських номерів та без розпізнавальних знаків зі словами: "Це поліція. Не чинить опір. Це затримання". Після чого, взяли активіста за руки та силоміць відвели до Святошинського районного відділу у місті Києві.

У відділку на активіста було складено протокол про адміністративне правопорушення за статтею 212-13 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Виготовлення або розповсюдження друкованих матеріалів передвиборної агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск). За словами активіста, у відділі йому не повідомили його статус, відмовились показати журнал доставлених осіб.

Під час спілкування з правоохоронцями Леоніду повідомили, що він був не доставлений, а запрошений у відділ поліції. Протокол про затримання щодо активіста складено не було. 22 квітня 2019 року Святошинський районний суд міста Києва виправдав активіста.

фото: Максим Ковбик

3.2 / ІНЦИДЕНТ З МАРІЄЮ НАЗАРОВОЮ

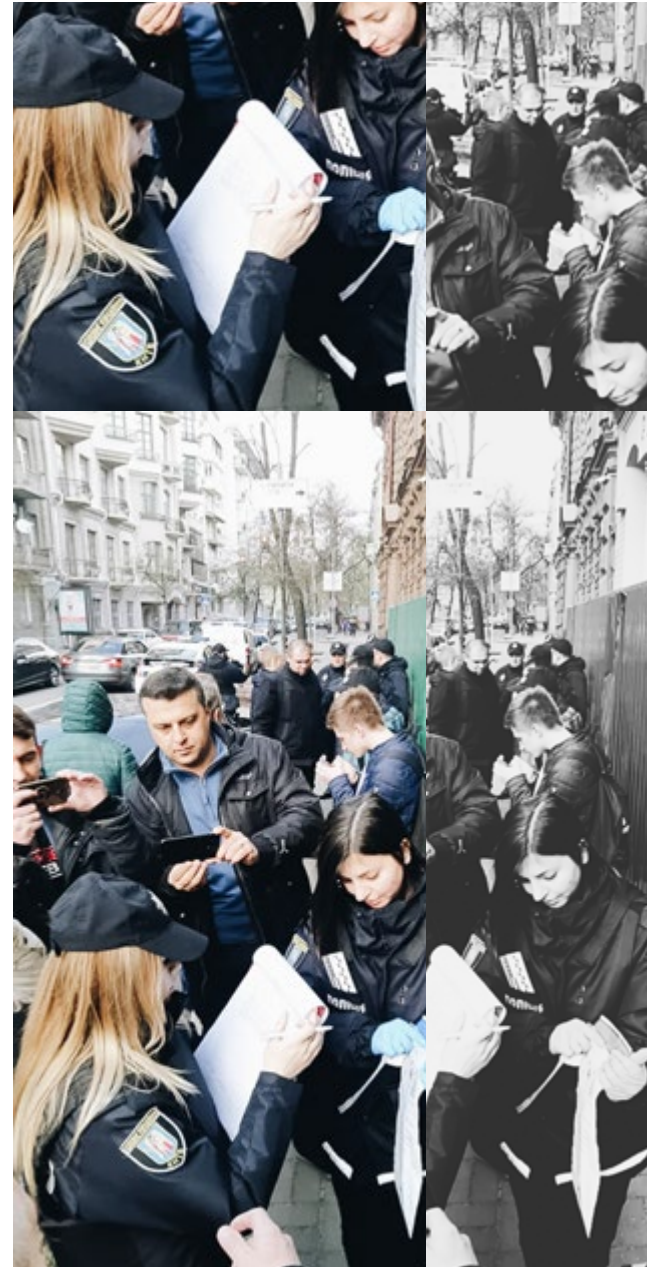
17 травня 2019 року в Києві поліція хотіла затримати активістку Марію Назарову за розклеювання на зеленому будівельному паркані у центрі Києва листівок з написом “Зачем воевать, если можно стать на колени. Зе! команда”.

Спочатку діям активістки перешкождали представники поліції особливого призначення, які потім викликали слідчо-оперативну групу. На місце події прибуло близько 20 поліцейських, разом з начальником відділу, кілька десятків активістів та три народних депутати.

Дії Марії кваліфікували як порушення закону про передвиборну агітацію та порушення правил благоустрою.

Активістка надала пояснення працівникам поліції, що її матеріал не є ні рекламою, ні передвиборчою агітацією. Також активістка зазначила, що стаття 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення не підходить до її інциденту, оскільки паркан не є культурною чи історичною цінністю. Крім того, заявляти про порушення правил благоустрою може лише орган, який відповідає за благоустрій, а такої заяви чи скарги не було.

Після дискусії з активісткою, через півтори години, її відпустили, при цьому не склавши протокол про адміністративне правопорушення. Також поліція вилучила у активістки листівки як речовий доказ.

18 травня Марії повторно перешкождали у розповсюдженні листівок.

Цього разу працівники правоохоронних органів затримали активістку у столичному метрополітені, де вона розповсюджувала матеріали. За словами Марії, її силоміць доставили до відділку поліції у метрополітені. Марії інкримінували незаконну пропаганду проти одного з кандидатів. За словами активістки, у відділку її речі обшукали без дозволу та понять.

3.3 / ІНЦИДЕНТ З ПАВЛОМ ОРИНЧАКОМ

18 квітня 2019 року у місті Біла Церква активісту перешкождали у розповсюдженні наклею з написом “Зупинити проросійський реванш”.

Інспектор з благоустрою зупинив активіста під час його спроби наклеїти матеріал на телефонну будку та викликав працівників комунального підприємства “Муніципальна варта”. Працівники комунального підприємства викликали поліцію, а ті - слідчо-оперативну групу.

Активіст відмовився пройти у відділ поліції. Протокол про адміністративне правопорушення правоохоронцями було складено на місці.

У протоколі зазначено, що листівки “Зупини проросійський реванш” мають ознаки передвиборчої агітації і що згідно ч. 1 ст. 58 ЗУ “Про вибори Президента України” активіст розміщував їх у “невстановлених місцях” - правопорушення передбачене ч. 1 ст. 212-14 КУпАП.

Також протокол про адміністративне правопорушення склали працівники комунального підприємства “Муніципальна варта”.

19 квітня 2019 року Білоцерківський міський районний суд Київської області виніс постанову повернути протокол начальнику Білоцерківського відділення поліції ГУНП в Київській області для належного оформлення.

У постанові вказано, що у протоколі має бути зазначено конкретне порушення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами під час виборчого процесу.

Всупереч зазначеному, протокол не містить конкретного місця скоєння адміністративного правопорушення, відсутні відомості про встановлені місця проведення передвиборчої агітації відповідно до Рішення місцевих органів виконавчої влади про визначені та обладнані місця для розміщення агітаційних матеріалів.

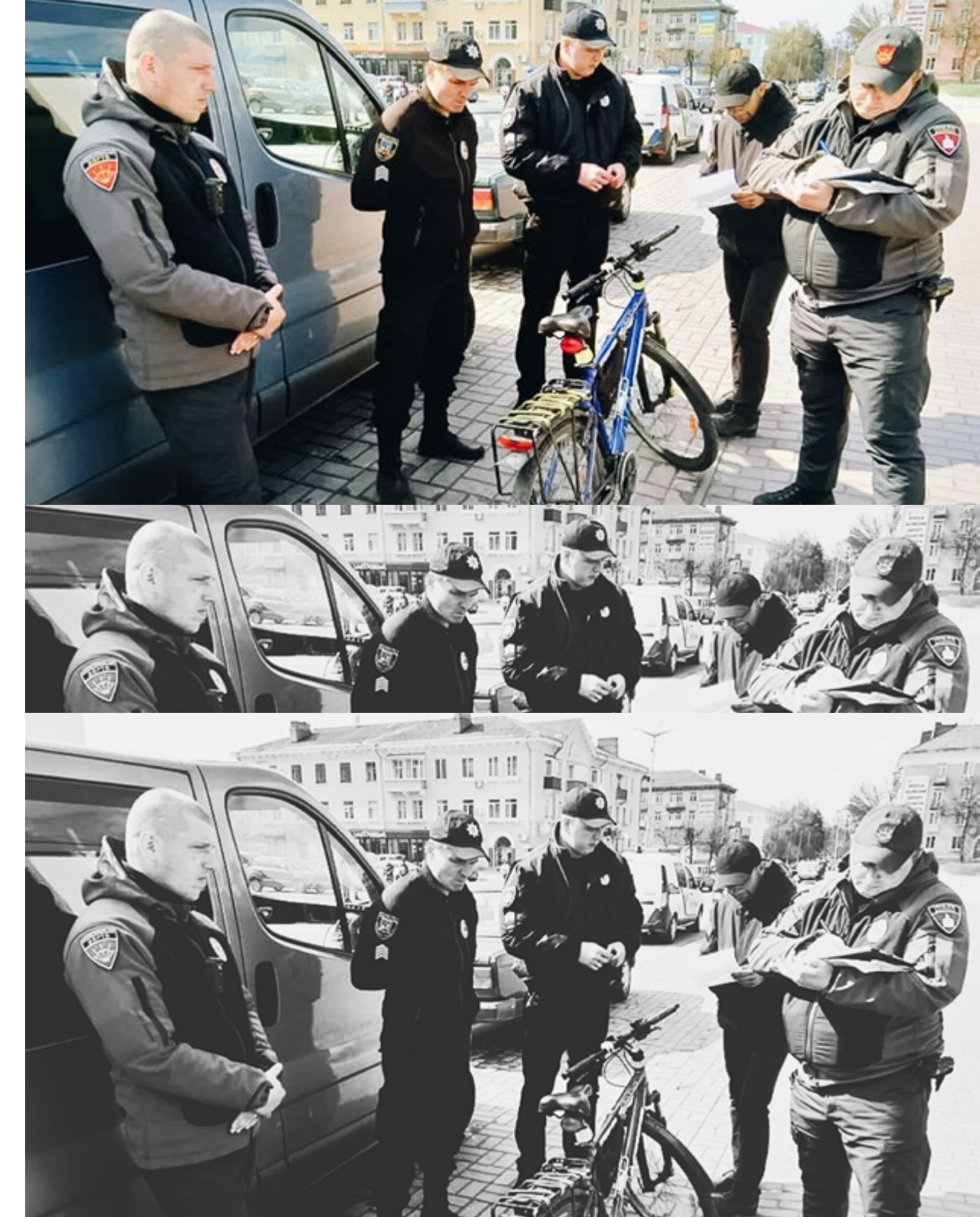

фото: Facebook Kateryna Chepura

3.4 / ІНЦИДЕНТ З МАКСИМОМ КОВБИКОМ

19 квітня 2019 року у Києві працівники правоохоронних органів [зупинили](#) активіста, повідомивши, що їм надійшов виклик за номером 102.

Працівники оглянули листівку та спочатку зазначали, що все законно, але намагалися встановити особу Максима Ковбика.

Згодом, висунули звинувачення у порушенні, передбаченому статтею 212-10 КУпАП. Зрештою, після дискусії з активістом та аргументацією, що Шевченківський районний суд міста Києва не знайшов складу злочину за аналогічною справою Леоніда Овчаренка (справа описана вище) активіста відпустили, а протокол про адміністративне правопорушення складено не було.

3.5 / ІНЦИДЕНТ З ЄВГЕНОМ НОВИЦЬКИМ

19 квітня 2019 року у місті Рівному о 03.00 біля 12 школи правоохоронці затримали рівненського правозахисника у сфері медичного права Євгена Новицького за розповсюдження листівок, на яких був зображений шприц та напис "Голосуй проти наркоЗЕлежності".

Правоохоронці відмовились скласти протокол на місці та доставили активіста до Рівненського відділу поліції для складання адміністративного протоколу, передбаченого частиною 2 статті 212-13 КУпАП.

Як зазначили [у поліції](#), правопорушення полягало у тому, що матеріали із символікою одного із кандидатів у Президенти не мали вихідних даних про тираж та установу, яка здійснила їх друк.

На думку активіста, він не розповсюджував агітаційні матеріали, адже прямо не закликав голосувати за чи проти жодного з кандидатів, тож його справа не може підпадати під зазначену вище статтю Кодексу про адміністративні правопорушення.

3.6 / ІНЦИДЕНТ З РОМАНОМ ЮХИМЦЕМ

19 квітня 2019 року у місті Рівному о 03.45 біля вокзалу до активіста підійшли двоє патрульних. За словами Романа, його затримали для того, щоб розібратися з листівками, які він розклеював. Спершу правоохоронці не пояснили активісту причину затримання, потім почали говорити, що активіст підпадає під орієнтування розшуку за злочин.

Після приїзду оперативної групи, правоохоронці спочатку стверджували, що активіст не затриманий, потім - затриманий за незаконну агітацію, потім - за порушення правил благоустрою.

Активіст відмовився пройти у відділ поліції та вимагав, щоб протокол було складено на місці. Проте правоохоронці відмовили, після чого активіст сів на асфальт.

Чотири правоохоронці силоміць помістили активіста у машину та доставили до відділу. Роман вийшов з машини і знову сів на асфальт. Працівники правоохоронних органів почали тягнути активіста по землі до приймальної відділу та порвали йому наплічник.

У відділі було оформлено протокол затримання та протокол за порушення правил благоустрою. Усі дані внесено до журналу. Через 50 хвилин активіста відпустили.

3.7 / ІНЦИДЕНТ З КОЦЮРУБОЮ ДАРІЄЮ

20 квітня 2019 року у місті Рівному близько 9 ранку було [затримано](#) неповнолітню активістку Коцюрбу Дар'ю. Дорогою до школи дівчина розмістила саморобну листівку, яка містила оціночне судження про одного з кандидатів на пост Президента України. Після цього активістка була затримана представниками патрульної поліції.

Дівчина попередила правоохоронців про те, що вона є неповнолітньою і що прямує до школи, при ній був рюкзак з підручниками й щоденником. Незважаючи на це, на місце затримання не було викликано батьків активістки.

Дівчині було висунуто звинувачення у адміністративному правопорушенні заст. 212-13, ч. 2, з чим Дарія не погодилась, оскільки не вважає таку листівку агітаційним матеріалом, адже вона не є представником штабу жодного з кандидатів у Президенти України, не отримувала ні від кого завдання вести агітацію, і зміст листівки висловлює її особисту думку.

Активістка надала працівникам поліції всі необхідні дані, відповідала на їх питання. Тим не менш, правоохоронці прийняли рішення доставити неповнолітню до відділку поліції замість того, щоб скласти протокол про адміністративне порушення на місці.

Лише після того, як активістку привезли до відділення, правоохоронці повідомили її мамі про затримання та викликали до відділу.

Також під час затримання, активістці та її мамі не було запропоновано допомогу адвоката, працівники поліції не повідомили службу вторинної правової допомоги. Щодо дій активістки було складено протокол про адміністративне порушення.

3.8

/

ІНШІ ПЕРЕШКОДЖАННЯ

ДІЯЛЬНОСТІ

У РАМКАХ СПРАВИ

АКТИВІСТІВ РУХУ "ВІДСІЧ"

У період з 19 до 21 квітня існували також інші випадки, коли поліція перешкоджала розповсюдженню листівок у містах [Київ](#) та [Харків](#).

Проте, у цих випадках поліція не могла назвати які саме закони порушують активісти, а також правовий статус активістів.

Разом з тим, працівники правоохоронних органів вилучали листівки. Протоколи про адміністративні порушення працівниками правоохоронних органів не склали.

1 / ЗАМАХ НА ВБИВСТВО ЖУРНАЛІСТА ВАДИМА КОМАРОВА

локація
місто Черкаси

місце скоєння злочину
фото: Facebook Kateryna Shepura

Коли на місце [прибув патруль](#), потерпілого вже госпіталізували швидкою медичною допомогою до 3-ї міської лікарні.

За словами медиків, постраждалий отримав три удари по голові важким металевим предметом. Головний лікар Третьої міської лікарні Олександр Федорук [відзначив](#), що потерпілий перебуває в тяжкому стані на штучній вентиляції легень.

Станом на 14 травня - Вадим продовжує перебувати [у медичній комі](#), знаходиться у реанімації. Йому проведена оперативна операція, видалено дві гематоми мозку. Водночас, лікарі відмовляються робити прогнози щодо перспектив одужання журналіста.

5 травня слідчі Черкаського відділу поліції ГУ НП в Черкаській області [перекваліфікували кримінальне провадження з «нанесення важких тілесних ушкоджень»](#), як було спочатку, на «[замах на вбивство](#)». Зважаючи на те, що матеріальні цінності (гроші та мобільний телефон) залишилися

4 травня 2019 року стався напад на журналіста Вадима Комарова. Про його побиття повідомив у Facebook секретар Черкаської міської ради Олександр Радучький.

За словами речниці УПП Черкащини Зої Вовк, о 9:30 патрульним надійшов виклик про те, що в центрі громадяни помітили чоловіка з травмою голови.

у потерпілого, версію пограбування відкинуто.

[Медіаюрист Інституту масової інформації](#) Алі Сафаров висунув декілька ймовірних версій щодо побиття Вадима Комарова:

1. Побиття черкаського журналіста може свідчити про замовний характер злочину, оскільки камери, які були встановлені магазином, що знаходився навпроти, були вимкнуті на час скоєння злочину.

2. Злочин міг бути зроблений показово, оскільки замовник знає, що уникне безкарності. 3. Злочин є певним залякуванням і попередженням для місцевих журналістів.

Колеги Комарова свідчать, що напередодні він анонсував на суботу публікацію плівок, які доводять причетність деяких чиновників Черкас до корупційних схем.

“За його даними, за його інсайдерськими напрацюваннями отримали певні плівки, які вказують на те, що деякі посадовці Черкаської міської ради, на моє оціночне судження, допрацювались”, - [пояснив колега потерпілого Валерій Макєєв](#).

[У 2016 році на Вадима вже здійснювали замах](#). Тоді його намагався застрелити невідомий. Справа так і не була розкрита правоохоронцями.

постраждалий у лікарні
фото: Харківська правозахисна група

2 / СПРАВА ЛІТНЬОГО ТЕАТРУ

локація
місто Одеса

Раніше територія театру належала місту. З літа 2017 року Літній театр передали в оренду на 49 років компанії “Солінг”, афілійованій з В. Галантерніком, бізнес-партнером мера Одеси Труханова.

Власники фірми “Солінг” купили будівлі на території Літнього театру. У 2017 році Міська рада передала компанії “Солінгу” у оренду всю територію театру (і будівлі, і землю). Наразі компанія “Солінг” виграла вже два суди щодо дозволу здійснювати будівництво восьмиповерхівки на території театру.

Після суспільного розголосу, Міністерство культури України заборонило [забудовувати](#) територію Літнього театру, занісши його в межі міського саду та надавши йому статус архітектурної пам’ятки.

Труханов вже півтора року саботує вимоги одеситів про розірвання договору оренди та викупу повернення старих будівель Літнього театру у власність міста.

ЛІТНІЙ ТЕАТР - ЦЕ ЧАСТИНА МІСЬКОГО САДУ

У М. ОДЕСІ,

СКВЕРУ-ПАМ’ЯТКИ

САДОВО-ПАРКОВОГО

МИСТЕЦТВА.

2.1 / ТИСК НА ОДЕСЬКУ ЕКО-АКТИВІСТКУ СВІТЛАНУ ПІДПАЛУ

фото: [Думская](#)

Останні півтора року на території пам’ятки садово-паркового мистецтва волонтери висаджували дерева.

6 травня 2019 року робітники, що здійснюють незаконну забудову, [пересадили рослини](#).

7 травня 2019 року Світлана прийшла на територію Літнього театру, щоб зафіксувати разом із працівником КП “Зеленбуд” неякісну пересадку дерев.

Світлана Підпала - громадська діячка, засновниця екологічного руху “Зелений лист” (основна діяльність організації - протидія незаконним забудовам у Одесі); ініціаторка масових акцій щодо захисту узбережжя і зелених зон у Одесі; відстоює повернення території Літнього театру у власність громади Одеси для збереження її як паркової території.

[За словами Світлани](#), на території театру також були присутні молодики спортивної статури, які здійснювали незаконні роботи.

Коли активістка фіксувала на камеру огляд території, до неї

підійшов керівник будівельників - Микола Пастер. Через декілька хвилин після цього до Світлани підбіг хлопець з відром нечистот та облив активістку.

Світлані вдалося [зафіксувати](#) обличчя нападника. Невдовзі після нападу приїхала поліція, щоб зафіксувати напад та вилучити одяг для експертизи. Поліція відкрила справу за статтею 296 ККУ “хуліганство”.

ПОПЕРЕДНІЙ ТИСК / НАПАД ПО СПРАВІ НЕЗАКОННОЇ ЗАБУДОВИ ЛІТНЬОГО ТЕАТРУ

Поліція Одеської області [повідомила](#), що затримала двох осіб. Їх було доставлено до Приморського відділу поліції та підозрюють у вчиненні кримінального правопорушення за статтею 296 (хуліганство) ККУ.

фото: Наталя Камишнікова

А) У червні 2017 року після акцій на двох незаконних будівельних об'єктах, які знаходяться у власності бізнес-партнера мера Труханова - В. Галантерніка, активістка піддалася замовному нападу з побиттям та застосуванням сльозогінного газу. У даній кримінальній справі суд над виконавцями затягується вже півтора року, а кримінальна справа щодо пошуку замовників саботується.

Б) У березні 2019 компанія “Солінг” подала позов проти 13-х волонтерів Літнього театру, в тому числі, і Світлани, про стягнення матеріальної шкоди на суму 1 мільйон гривень (з кожного) в рамках цивільної справи, за пошкодження майна на території та забезпечення позову у формі арешту майна.

В) 14 квітня 2019 року Світлана [повідомила про те](#), щонанеї посилюється тиск. За її словами, їй погрожують, тиснуть психологічно, розповсюджують неправдиву інформацію у місцевих ЗМІ та соцмережах.

Г) 19 квітня 2019 року народного депутата Мустафу Найєма [облили нечистотами](#) при вході на територію Літнього театру. Нардеп приїхав підтримати активістів, які виступають проти забудови Літнього театру.

З / СПРАВА ВОЛИНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТКИ НАТАЛІ КАМИШНИКОВОЇ

локація
місто Нововолинськ
(Волинська область)

9 травня 2019 року журналістка повідомила про погрозу вбивством. “Учора до моєї знайомої на центральному ринку Нововолинська підійшла жінка років під тридцять – фарбована, в окулярах. Міцно взяла її за руку і сказала: “Передай Камишніковій, що це було лише перше попередження. Ми її вб'ємо, хай готує собі гроб”, - [написала](#) Камишнікова.

Журналістка [зазначила](#), що жінка підходила до її знайомої на ринку двічі. “Перший раз – 27 чи 28 квітня. Заявляла, що вб'ють мою доньку, знають, де вона мешкає і працює. А за другим разом переказала, щоб я готувала дві труни – для себе теж. І сказала: “Це ми підпалили їй хату”. Жінка пов'язує погрози із депутатом місцевої ради Віктором Яремою та головою місцевої ради - Віктором Борисовичем Сапожниковим, яких вона часто критикує у своїх матеріалах.

9 травня 2019 року, через знайомого, до Наталі Камишнікової надійшла [вимога](#) зняти з сайту інтернет-видання “Радар” матеріал щодо місцевого депутата Віктора Яреми.

Увечері, 9 травня 2019 року журналістка отримала [повідомлення](#) на телефон з погрозами: “Ти чума, ще раз напишеш за людей, чи пропустиш хоть один коментар, знай що я знаю що твоя дочка у Києві думаю ти не хтіла бачити її інвалідом ще хоч слово за людей побачиш!” Поліція відкрила справу за ознакою злочину, передбаченого ч. 1. ст. 129 ККУ (погроза вбивством).

Раніше журналістка також отримувала погрози. 24 січня 2019 року під її матеріалом [з'явився коментар](#) від невідомої особи, де їй погрожували розправою. “Чого Борисович завжди злодій в тебе? Де хоть одна бумажка де доказано що він крав? Ти пожалієш колись за свій язик та буде пізно уже. Сиди тихо в своїй норі і не обсирай Ярему та Борисовича. А то з ложечки їсти кашу будеш в реанімації... Тебе походу жизнь вообще не уче. Ти доиграєшся в мене. Ще хоч раз хоч Борисовича чи Ярему тронеш хоч шото напишеш я тебе в больничку надолго відправлю. Хоч жити не обсирай їх”.

У Нововолинську у ніч на 1 травня 2019 року невідомі підпалили помешкання журналістки та редакторки інтернет-видання “Радар”.

[За її словами](#), після першої ночі двоє молодиків вдерлись на подвір'я, розбили вікно і намагалися вкинути у помешкання пластикову посудину з токсичною легкозаймистою речовиною. А тоді поставили її палати під дверима та втекли з місця подій.

Це відбувалось на очах у постраждалої. Вона додає, що на місці злочину знайшла дві каністри з рідиною, схожою на бензин.

Наталя пов'язує цей інцидент з професійною діяльністю. За її словами: “Передали в такий демонстративний спосіб привіт за котрусь із моїх публікацій”.

4 / ГОЛОВНОМУ РЕДАКТОРУ КАНАЛУ ТВІ ВОЛОДИМИРУ ЄГОРОВУ ПІДПАЛИЛИ АВТО

локація
місто Київ

фото: Володимир Єгоров

12 травня 2019 року близько 5 ранку невідомі здійснили [підпал автомобіля](#) редактора каналу ТВі. За словами пожежників - [це був підпал](#), тому що про це свідчить площа і характер пожежі. Єгоров [повідомив](#), що слідчо-оперативна група взяла частини автомобіля для експертизи.

Поліція відкрила [кримінальне провадження](#). Розслідування ведеться по факту ч. 2 ст. 194 ККУ (умисне знищення чи пошкодження майна). Єгоров пов'язує це з професійною діяльністю.

5 / СУТИЧКА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АКЦІЇ ОБЕРЕЖНО! ТОКСИЧНІ

локація
місто Київ

фото: Facebook Vitaliy Shabunin

У вівторок 14 травня 2019 року громадські активісти проводили акцію [“Обережно! Токсичні”](#) біля будівель Генпрокуратури та Міністерства внутрішніх справ. Позиція учасників акції стосувалася того, що очільники цих відомств - Юрій Луценко і Арсен Аваков - стали політично-токсичними та повинні піти у відставку.

Учасники акції проводили перформанс, під час якого планували розтягнути клейку стрічку із написами «Обережно! Токсичні». Проведення акції біля будівлі ГПУ пройшло мирно. Там активістам ніхто не чинив спротив. Згодом учасники акції перемістилися до будівлі МВС, де [почалася сутичка](#).

Коли адвокат Масі Найєм спробував причепити край обмежувальної стрічки до флагштоку, поліцейські почали його грубо відштовхувати. За Найєма заступився голова Центру протидії корупції Віталій Шабунін. Але поліцейські відтягли Шабуніна і намагалися завести в будівлю МВС. Правоохоронці застосували до учасників фізичну силу та хтось розпилив сльозогінний газ.

6 / ПОГРОЗИ КОРЕСПОНДЕНТУ ГАЗЕТИ “НОВИЙ ДЕНЬ”

Локація
місто Херсон

“Будеш ввечері бігати на стадіоні – я тобі коліна переламаю!” - таку погрозу почув від депутата журналіст. Коли журналіст сказав, що це звучить як погроза фізичною розправою, депутат підтвердив, що це саме це він і мав на увазі.

16 травня 2019 року в місті Каховці на Херсонщині депутат Херсонської обласної ради від “Опозиційного блоку” Павло Філіпчук погрожував фізичною розправою кореспонденту газети “Новий день” Олегу Батурину.

[За словами журналіста](#), депутат накинувся на нього біля виходу із зали районного Будинку культури.

Олег Батурин [подав заяву](#) до Каховської поліції про скоєння депутатом злочину за ст. 345-1 Кримінального кодексу України (“Погроза або насильство щодо журналіста”). Поліція внесла відомості в Єдиний реєстр досудових розслідувань за цією ж статтею.

За інформацією [Інституту масової інформації](#), у 2018 році депутат Херсонської обласної ради Павло Філіпчук подав позовну заяву про “захист честі, гідності, ділової репутації” проти журналіста Олега Батурина і редакції газети “Новий день” через журналістське розслідування [“Мільйони гривень – коту під хвіст”](#).

Депутат вимагав визнати недостовірними відомості, опубліковані в зазначеній статті, зобов'язати редакцію газети “Новий день” спростувати її та стягнути з відповідачів судові витрати. 1 лютого 2019 року Каховський міськрайонний суд Херсонської області року [відмовив](#) депутату в задоволенні позову.

7 / ГРОМАДСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ АЛЬЯНС.ГЛОБАЛ ЗІРВАЛИ ЗАХІД, ПРИСВЯЧЕНОМУ ПИТАННЮ КАМІНГ-АУТУ

локація
місто Кривий Ріг

Як [зазначив](#) параюрист “Альянс.Глобал” Генрі Дем’янович, поліція прибула на виклик лише через годину. “Весь цей час ми всі, учасники, організаторки намагалися зателефонувати у поліцію, але у них, бач, немає вільних операторів”.

Одна з організаторів акції Кіра Кріґер [зазначила](#), що написала заяву щодо образливих висловлювань опонентів акції, а також щодо перешкоджання діяльності громадської організації.

31 липня 2018 року в Кривому Розі [побили](#) організатора ЛГБТ маршу Бориса Золотченка, а також [провели](#) “марш за традиційні сімейні цінності”, де лунали заклики щодо недопущення “гей-параду в Кривому Розі”. З тих пір у місті регулярно відбувались тренінги для ЛГБТ-активістів, проте їх проведенню не перешкоджали.

18 травня 2019 року у Кривому Розі представники “Правого сектору” зірвали захід, присвячений питанню камінг-ауту. Організатори планували провести три сесії: юридичні, психологічні аспекти камінг-ауту та театральний воркшоп.

До початку заходу, під будівлю прийшло кілька активістів, які тримали плакати з написами “Гомосексуальний гріх”, “Сім’я безцінна, коли традиційна”, “Україна не содом”. Згодом активісти радикального угруповання зайшли в приміщення, відгородивши стіл, де параюрист мав проводити тренінг.

Моніторинговий звіт підготовлено у рамках проекту “Посилення системи захисту активістів”, який реалізується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки у рамках Transition Promotion Program.

Погляди авторів моніторингового звіту не обов’язково відображають офіційну позицію Міністерства закордонних справ Чеської Республіки.

Автори: Ганна Рожкова (Асоціація УМДПЛ), Анастасія Семка (Мережа колективної безпеки “Захисти”).

Окрема подяка за допомогу у підготовці звіту Марині Цапок, Євгену Крапівіну, Вадиму Пивоварову, Аріні Рожковій.

Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів (Асоціація УМДПЛ) — неурядова правозахисна організація, що здійснює системний всеукраїнський моніторинг дотримання прав людини та основоположних свобод у діяльності правоохоронних органів.

Напрямки діяльності Асоціації УМДПЛ:

- Експертно-аналітичний напрямок;
- Розвиток громадського контролю;
- Просвітництво;
- Пенітенціарний напрямок;
- Правосуддя у кримінальній юстиції.

Детальніше про організацію та результати роботи
<http://umdpl.info>

Мережа колективної безпеки “Захисти” - це платформа запобігання і реакції щодо нападів та утисків активістів, створена за ініціативою Громадської організації Рух “Визволення”. Метою діяльності є превентивний захист активістів ДО, а не після нападів.

Напрямки діяльності мережі “Захисти”:

- Юридичний захист та медіа підтримки активістів;
- Розголос про діяльність регіональних активістів, яким загрожує небезпека;
- Інформування правоохоронних органів, місцеву владу та міжнародних партнерів про активістів, які потребують захисту.

Детальніше про мережу та результати роботи
<https://bit.ly/2CUrYGQ>

Контакти для зауважень та пропозицій:

Електронна пошта:
defenseactivistssystem@gmail.com

Телефон:
+38 068 963 55 62

МОНИТОРИНГОВИЙ
ЗВІТ
ЩОДО

ПЕРЕСЛІДУВАНЬ АКТИВІСТІВ, ПРАВОЗАХИСНИКІВ ТА ЖУРНАЛІСТІВ

Контакти

В УКРАЇНІ КВІТЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2019

Електронна пошта:
defenseactivistssystem@gmail.com

Телефон:
+38 068 963 55 62

